

формувати основу довгострокової конкурентоспроможності підприємств. У сучасних умовах виграють не лише ті суб'єкти агробізнесу, які мають більший обсяг ресурсів, а насамперед ті, хто здатний швидше й ефективніше ними управляти. Це дозволяє зробити головний висновок: у війсьній економіці ресурсна перевага дедалі більше перетворюється з кількісної категорії на якісну, тобто визначається не стільки масштабом ресурсів, скільки якістю системи їх управління.

Список використаних джерел:

1. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Ukraine: Impact of the war on agricultural enterprises. Findings of a nationwide survey, October–November 2024. Rome : FAO, 2025. URL: <https://doi.org/10.4060/cd6216en>.
2. OECD. Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2024: Innovation for Sustainable Productivity Growth. Ukraine. Paris : OECD Publishing, 2024. URL: <https://doi.org/10.1787/74da57ed-en>.
3. OECD. Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2025. Ukraine. Paris : OECD Publishing, 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/2025/10/agricultural-policy-monitoring-and-evaluation-2025_354e7040/full-report/ukraine_0e71d61e.html.
4. Національний інститут стратегічних досліджень. Економічна безпека України в умовах високих воєнних ризиків та глобальної нестабільності. Київ : НІСД, 2025. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2025-04/ekbezpeka_info_150325_anotaciya_0.pdf.
5. Національний інститут стратегічних досліджень. Пріоритети та інструменти підтримки реального сектору економіки України в умовах війни та повоєнного відновлення. Київ: НІСД, 2024. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2024-02/ad_realsektor-2023.pdf.
6. Dligach A., Stavyt'skyu A. Resilience Factors of Ukrainian Micro, Small, and Medium-Sized Business. *Economies*. 2024. Vol. 12, No. 12. Article 319. URL: <https://doi.org/10.3390/economies12120319>.

УДК 641.56(=161.2):640.4

*Костів К. Т.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
Дуб В. В., к.т.н., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ІНТЕГРАЦІЯ Б'ЮТІ-СЕРВІСУ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

У сучасних умовах розвитку сфери послуг готельно-ресторанний бізнес функціонує в умовах високої конкуренції та постійного зростання вимог споживачів. Клієнти дедалі більше орієнтуються не лише на базові послуги проживання та харчування, але й на комплексний сервіс, який включає комфорт, естетику, індивідуальний підхід і додаткові можливості для відпочинку та догляду за собою. Саме тому інтеграція б'юті-сфери (салони краси, nail-сервіси, SPA-послуги) у діяльність готельно-ресторанних підприємств стає важливим напрямом підвищення їх конкурентоспроможності [1, 2]. Актуальність теми зростає також у контексті сучасних трендів, таких як wellness-культура, self-care

та популярність естетичних послуг серед молоді та бізнес-аудиторії. В умовах відновлення економіки України після кризових явищ підприємства шукають нові шляхи диверсифікації доходів, що робить дослідження особливо своєчасним.

Питанню підвищення ефективності діяльності підприємств сфери послуг та формування конкурентних переваг приділяється достатньо уваги [3]. Проте, питання інтеграції б'юті-сфери в готельно-ресторанний бізнес залишається недостатньо розкритим, що й обумовлює необхідність подальших досліджень.

Інтеграція б'юті-сервісу в готельно-ресторанний бізнес передбачає розширення спектру послуг за рахунок впровадження таких напрямів, як манікюр та педикюр, косметологічні процедури, перукарські послуги, SPA-зони та релакс-простори. Це дозволяє створити комплексний продукт, який поєднує відпочинок, харчування та догляд за зовнішністю.

Сучасні споживачі цінують можливість отримати кілька послуг в одному місці, що економить час та підвищує рівень комфорту. Особливо це актуально для бізнес-клієнтів, туристів, а також жінок, які активно користуються б'юті-послугами.

Основними перевагами інтеграції є:

1. *Збільшення прибутку підприємства.* Додаткові послуги формують нові джерела доходу та підвищують середній чек клієнта.

2. *Підвищення конкурентоспроможності.* Комплексний сервіс дозволяє виділитися серед конкурентів.

3. *Залучення нових клієнтів.* Б'юті-зона може функціонувати як окремий напрям і приваблювати місцевих мешканців.

4. *Формування позитивного іміджу.* Заклад асоціюється з сучасністю, комфортом та турботою про клієнта.

5. *Синергія послуг.* Поєднання різних видів сервісу створює додаткову цінність для споживача.

Важливим аспектом є також маркетинговий потенціал б'юті-сервісів. Візуально привабливі процедури (наприклад, nail-дизайн) активно поширюються в соціальних мережах, що сприяє безкоштовному просуванню закладу.

Разом з тим, інтеграція потребує врахування певних викликів: необхідність інвестицій, залучення кваліфікованих спеціалістів, дотримання санітарно-гігієнічних норм. Ефективним рішенням може бути використання партнерських моделей співпраці з майстрами б'юті-сфери.

Отже, інтеграція б'юті-сфери у готельно-ресторанний бізнес є перспективним напрямом розвитку підприємств сфери послуг. Вона сприяє підвищенню конкурентоспроможності, розширенню клієнтської бази та зростанню прибутковості.

Доцільно рекомендувати:

- впровадження б'юті-зон у готелях і ресторанах;
- розвиток партнерських моделей співпраці;
- активне використання соціальних мереж для просування;
- орієнтацію на сучасні тренди у сфері краси та догляду.

Таким чином, поєднання готельно-ресторанного бізнесу та б'юті-індустрії відповідає сучасним вимогам ринку та має значний потенціал розвитку в Україні.

Список використаних джерел:

1. Дуб, В. В. Синергія готельно-ресторанних комплексів та оздоровчих SPA-послуг / В. В. Дуб, К. Т. Костів // Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі : матеріали III Всеукраїн. наук.-практ. конф., 27 листоп. 2025 р. – Кропивницький : ЦНТУ, 2025. – С. 28–30 URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/18506> (дата звернення: 17.04.2026).
2. Костів, К. Т. Індустрія краси як невід’ємний компонент готельно-ресторанного бізнесу: сучасні тенденції та стратегії розвитку / К. Т. Костів, В. В. Дуб // Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., (Запоріжжя, 11–12 лист. 2025 р.). – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2025. – С. 454–457. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/17893> (дата звернення: 17.04.2026).
3. Попик М. М. Підвищення ефективності управління бізнес-процесами на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу / Р. С. Шулла, М. М. Попик, І. І. Січка // *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. – 2025. – Том 30. – Випуск 1 (103). – С. 67-73. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/71651> (дата звернення: 17.04.2026).

УДК 330.341.1:35

*Котік В. Д.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
(Науковий керівник: к.е.н., доцент Кернасюк Ю. В.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ВІД НАУКОВОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВАХ

Наукова інноваційна діяльність є ключовим фактором в проведенні досліджень та створенні розробок з подальшою їх комерціалізацією. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності національної економіки, забезпеченню технологічного суверенітету та зростанню добробуту населення.

Однак, попри наявний значний науковий потенціал, рівень витрат на дослідження і розробки в Україні залишається одним із найнижчих серед європейських країн і становить лише 0,3-0,4% від валового внутрішнього продукту [1-3]. При цьому ефективність комерціалізації результатів наукових досліджень є низькою, що призводить до переважання витрат над доходами від інноваційної діяльності та уповільнення інноваційного розвитку.

Формування доходів і витрат від наукової інноваційної діяльності має складний економічний характер і залежить від багатьох факторів. Насамперед, джерел фінансування, механізмів захисту інтелектуальної власності, взаємодії науки та бізнесу, державної політики стимулювання інновацій та інвестиційного клімату. Нинішня низька віддача від інвестицій в інновації негативно впливає на економічну ефективність наукових установ і підприємств, переважно державних, знижує мотивацію до розвитку інноваційної діяльності та гальмує